

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 140/09-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti T., s. r. o., D., právne zastúpenej advokátkou JUDr. Z. Č., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cb 197/06 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti T., s. r. o., D., odmieta z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. februára 2009 doručená sťažnosť spoločnosti T., s. r. o., D. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cb 197/06.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že sa návrhom na vydanie platobného rozkazu z 10. apríla 2006 domáhala proti odporcovi – spoločnosti S., a. s., B., zaplataenia pohľadávky vo výške 1 203 320,70 Sk s príslušenstvom z titulu zmluvy na dodávku náradia.

Výzvou z 25. mája 2006 okresný súd vyzval sťažovateľku na zaplataenie súdneho poplatku 72 198 Sk. Sťažovateľka následne na to súdny poplatok bezodkladne uhradila.

Uznesením zo 14. júla 2006 okresný súd vyzval sťažovateľku na doplnenie návrhu, v dôsledku čoho sťažovateľka čiastočným späťvzatím a zmenou návrhu z 26. júla 2006 vzala návrh na vydanie platobného rozkazu v časti o zaplataenie pohľadávky v sume 77 887,20 Sk späť s tým, že výška istiny má správne predstavovať sumu 1 125 433,50 Sk, a súčasne upravila v časti výšky úrokov petit návrhu na vydanie platobného rozkazu.

Okresný súd uznesením č. k. 1 Cb 197/06-73 z 31. júla 2006 pripustil zmenu návrhu.

V ďalšom sťažovateľka okrem iného uviedla, že: *„I napriek skutočnosti, že sťažovateľ v návrhu na vydanie platobného rozkazu zo dňa 10.04.2006 v znení čiastočného späťvzatia a zmeny návrhu zo dňa 26.07.2006 žiadal súd o rozhodnutie danej právnej veci v skrátrenom konaní a vydanie platobného rozkazu, pričom skutočnosti uvedené v návrhu na vydanie platobného rozkazu súdu preukázal, súd platobný rozkaz nevydal, a namiesto skrátenej formy konania, zvolil cestu rozhodovania formou verejného konania.(...)“*

Prvé pojednávanie v danej právnej veci vytýčil Okresný súd Bardejov na deň 31.10.2006. Vzhľadom k tomu, že prvé pojednávanie nevedlo ku konečnému vyriešeniu danej právnej veci, súd za účelom vykonania ďalšieho dokazovania odročil pojednávanie na neurčito.

Vzhľadom k tomu, že z dôvodov nie na strane sťažovateľa, ale na strane súdu a na strane právneho zástupcu odporcu(...) boli ďalšie vo veci nariadené pojednávania opakovane zrušované a odročované, najbližšie pojednávanie v danej právnej veci sa konalo až dňa 07.05.2008, t.j. v nezanedbateľne dlhej dobe 19-tich mesiacov od prvého pojednávania.

I napriek tomu, že súd v označenej právnej veci takmer 19 mesiacov nekonal, ani pojednávanie nariadené na deň 07.05.2008 nevedlo ku konečnému vyriešeniu danej právnej veci a súd pojednávanie opäť za účelom dokazovania, na neurčito odročil, i napriek tomu, že súd mal k dispozícii výpovede všetkých navrhovaných svedkov a účastníkov.

Vzhľadom k tomu, že súd opäť ostal dlhšiu dobu v nečinnosti, resp. plynutím času sa možnosť uspokojenia nároku sťažovateľa znižovala, v snahe podnietiť porušovateľa, aby vec v čo najkratšom čase prejednal a rozhodol, sťažovateľ niekoľkokrát formou písomnej žiadosti o vytýčenie pojednávania zo dňa 30.06.2008 a zo dňa 19.09.2008 podanej prostredníctvom právneho zástupcu žiadal súd o vytýčenie termínu pojednávania.

Po týchto snahách bol súdom vytýčený termín pojednávania na deň 22.01.2009, avšak pár dní pred pojednávaním (19.1.2009) nám bolo opäť oznámené, že pojednávanie sa odročuje na žiadosť právneho zástupcu odporcu, pričom termín, v ktorom by sa malo odročené pojednávanie konať opäť nebol stanovený.

Ku dňu podania tejto sťažnosti nám nie je známy termín pojednávania v danej právnej veci, resp. tento nebol doposiaľ súdom vytýčený, pričom máme za to, že takéto konanie súdu nielenže prispieva k udržiavaniu právnej neistoty účastníkov, ale navyiac je v rozpore s jednou so základných zásad garantovaných dokumentmi najvyššej právnej sily, a síce so zásadou rýchleho a spravodlivého súdneho procesu. (...)

Sťažnosťou zo dna 28.11.2008 pre prietahy v súdnom konaní vedenom pred Okresným súdom v Bardejove pod sp.zn. 1 Cb 197/06, sme žiadali predsedu Okresného súdu v Bardejove o prieskum postupu okresného súdu v označenej právnej veci. (...)

V dôsledku nečinnosti súdu sme boli teda prinútení podať vyššie uvedenú sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú predsedovi okresného súdu Bardejov. Bezodkladne po podaní našej sťažnosti pre prietahy v konaní, príslušný súd vytýčil termín pojednávania na deň 22.01.2009.

Avšak ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti bol termín pojednávania opäť z dôvodov na strane odporcu zrušený a nový termín pojednávania vytýčený súdom nebol. (...)“

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Ústavné právo sťažovateľa, spoločnosti T. s.r.o., D., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované článkom 48 ods. 2) Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa ustanovenia čl. 6 ods. 1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo postupom Okresného súdu Bardejov v konaní sp. zn. 1 Cb 197/06 porušené.

Okresnému súdu Bardejov v konaní sp.zn. 1 Cb 197/06 sa prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančného zadosťučinenia vo výške 37.357,55 €. Okresný súd Bardejov je povinný finančné zadosťučinenie vo výške 37.357,55 € vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bardejov je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia za 2 x úkon právnej pomoci (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie písomného návrhu) á 115,90-€, a 2x paušálna náhrada á 6,95 €, spolu 245,70€ + 46,68 € (19 % DPH), spolu vo výške 292,38 €, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa: JUDr. Z. Č..“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

Sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cb 197/06.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikaturu Európskeho súdu pre

ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd predovšetkým poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02), podľa ktorej nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

Postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cb 197/06 sa v napadnutom konaní zjavne nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd preskúmal postup konajúceho súdu, pričom ustálil, že okresný súd vo veci robil procesné úkony vyvolané návrhmi účastníkov konania plynule. Konal tak priebežne, ako mu to umožňovali aj samotní účastníci. V hodnotení plynulosti konania je potrebné zobrať do úvahy aj skutočnosť, že sťažovateľka zaplatila súdny poplatok až po výzve súdu, v priebehu konania menila žalobu, čiastočne ju brala späť, predkladala listinné dôkazy, čo jej nemožno vyčítať, s navrhnutými úkonmi sa však konajúci súd musel procesne vysporiadavať, čo v konečnom dôsledku ovplyvnilo dĺžku konania. Sťažovateľka, resp. jej právna zástupkyňa niekoľkokrát limitovala konajúci súd aj v otázke nariadovania termínov pojednávania.

V priebehu konania pred okresným súdom ústavný súd síce zistil aj kratšie obdobie nečinnosti (31. októbra 2006 – 23. januára 2007), v kontexte celého konania bol však takýto jej postup ojedinelý.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd predmetnú sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. apríla 2009